

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Икономика и управление” /селско стопанство /

Автор на дисертационния труд: Ардиана Емурлах Буняку, докторант в задочна форма на обучение към катедра „Икономика” при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Влияние на доброто управление за развитието на професионалните счетоводни организации в западните балкани“

Изготвил становище: доц. д-р Зорница Димова Стоянова, УНСС. катедра „Икономика на природните ресурси”, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност ”Икономика и управление (Аграрен мениджмънт)”, определена за член на научното жури със заповед № РД - 16 - 1090 от 17.10.2019 г. на Ректора на АУ

1. Актуалност на проблема

Дисертационният труд е посветен на актуална проблематика, свързана с ролята на доброто управление за развитието на професионалните счетоводни организации, а те от своя страна за устойчивостта на отраслите в страните от Западните Балкани. Това е значим въпрос, който се отнася до справяне с предизвикателствата, които стоят най-вече пред малките и средни организации и с осигуряването на достъп до качествени счетоводни услуги. Ардиана Буняку добре аргументира актуалността на темата, като обръща специално внимание на необходимостта от ефективен процес на управление на счетоводството за постигане на конкурентно развитие на счетоводните бизнес организации. Докторант Буняку акцентира на използването на аутсорсинг на този тип дейност за минимизиране на разходите по осъществяване на счетоводната дейност и постигане на добро управление на риска.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване

Целта на дисертацията акцентира на анализа и оценката на принципите на доброто управление и тяхното влияние върху развитието на професионални счетоводни организации, в държавите от Западните Балкани (Косово, Албания, Черна гора, Македония, Сърбия и Босна и Херцеговина). За постигането на целта в дисертационния труд са поставени за разработване и решаване 5 задачи, които определят границите, в които тя се реализира в отделните части на дисертационния труд.

Възприетият методически подход на изследване е съобразен и произтича от формулираната теза, че следването на добрите управленски практики при управлението на счетоводните организации е предпоставка за успешното им пазарно присъствие. Обектът е сполучливо определен, а именно счетоводните организации, обслужващи земеделските стопанства в Косово, Албания, Черна гора, Македония, Сърбия и Босна и Херцеговина. За предмет на изследването са приети управленските принципи и подходи при управлението на счетоводните организации, обслужващи земеделските стопанства.

Използвани са следните методи за постигане на целта на изследването: графичен анализ, сравнителен анализ, анкетно проучване и дълбочинно интервю, корелационен анализ, t-тест, ANOVA.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати

Дисертационният труд на Ардиана Буняку се състои от въведение, изложение в четири глави, заключение, използвана литература и приложения. Общият обем на дисертацията е 178 печатни страници. Дисертацията съдържа 10 фигури и 13 таблици. Използвани са 114 литературни източници. Докторантката използва коректно литературните източници, те са целенасочени към темата на изследването, което показва високата степен на информираност и доброто познаване на литературата по изследваната от нея проблематика.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература

Съдържанието на дисертацията е изложено в четири глави.

Първа глава е посветена на теоретичната постановка на проблема, като е направен теоретичен преглед на добрите практики при управление на корпорацията, представена е Международната федерация на счетоводителите като обект на изследване. Положителен момент в тази част на разработката е направеният преглед на принципите на управление на тази организация.

Втора глава представя методологичната рамка на изследването. Докторантката умело определя пет принципа, които могат да гарантират добро управление на професионалните счетоводни организации в страните от Западните Балкани. Принципите са идентифицирани на базата на критичния преглед на специализираната литературата в първа глава. Изследователските хипотези се тестват за достоверност чрез статистическите методи t-тест и корелационен анализ. Положителна оценка заслужава представената структура на извадката и резултатите от тестването на статистическите хипотези.

В трета глава е направен анализ на нормативната уредба, регулираща дейността на професионалните счетоводни организации в страните от Западните Балкани. Висока оценка заслужава анализът на нормативната уредба и моделите на организация на счетоводната професия във всяка една страна и оценката на приликите и различията в нормативната уредба между отделните страни. В тази глава е представена икономическата

среда в РКосово и е направен преглед на нормативната уредба за счетоводство и контрол в страната.

Четвърта глава представя организационната структура и добрите практики на управление на професионалните счетоводни организации в Косово. Положителен момент в тази част на дисертацията са предложените модели, които могат да се адаптират и в другите страни от Западните Балкани.

Разработката е написана на смислово и граматически издържан език с висок научен стил. Докторант Буняку използва богат инструментариум от методи за целите на изследването си.

5. Научни и научно-приложени приноси на дисертационния труд

В дисертацията могат да се очертаят следните научни и научно-приложни приноси:

- ✓ Доизяснени са същността и особеностите на корпоративното управление, както и на принципите за постигане на добри управленски практики.
- ✓ Разработена е методика за изследване на прилаганите принципи за постигане на ефективно управление и прилагане на успешни управленски практики при ПСО.
- ✓ На базата на анализа и оценката на прилаганите принципи за постигане на добри управленски практики при ПСО се определят предизвикателствата пред счетоводните организации.
- ✓ Разработени са практико-приложни направления и модели за подобряване на корпоративното управление в сектора.

6. Критични бележки и въпроси по дисертационния труд

Значимостта и актуалността на темата поражда въпроси и препоръки, на които докторантката може да обърне внимание по време на защитата на дисертационния труд:

- ✓ В разработката са установени много предизвикателства пред счетоводните организации като: честа промяна в нормативната уредба, трудности при адаптацията при промени, високи изисквания към мениджмънта и др. Как бихте ранжирали тези предизвикателства? Кое/кои от тях според Вас са най-значимите за постигането на добро управление на счетоводните организации?
- ✓ Препоръчвам на докторант Буняку да посвети още бъдещи разработки по темата и се задълбочи в други актуални изследователски проблеми, посветени на счетоводните организации в Западните Балкани. Също така да се насочи към разпространение на резултатите от настоящото изследване в реферирани международни издания.

7. Публикувани статии и цитирания

Ардиана Буняку е представила четири публикации към автореферата – една статия, един информационен бюлетин и два доклада от научни конференции. Те са свързани с тематиката на дисертационния труд. Публикациите са реализирани през 2019 г. Извън автореферата са приложени още две публикации.

Авторефератът коректно отразява съдържанието на дисертационния труд, като съдържа необходимата логическа последователност. В него са включени общата характеристика на разработката, кратко изложение на дисертационния труд, приносите, публикациите по темата на дисертацията и резюме на английски език.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд на Ардиана Емурлах Буняку представлява самостоятелно изследване на актуален проблем, разработен задълбочено и съдържащ всички необходими приноси за изисканата степен. Докторантката показва задълбочени знания в областта на управлението на счетоводните организации и ролята им за земеделските стопанства в държавите от Западните Балкани. Дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на правилника за прилагането на Закона в АУ Пловдив.

На основа на гореизложеното, оценявам положително разработката и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да вземат решение за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“ на Ардиана Емурлах Буняку.

София
12.11.2019

Изготвил становище:

/доц. д-р Зорница Стоянова/